

چخوف و خاورزمین

بقلم ب. باریسو
B. Barissov ترجمه س. ن.

کرده اند و همواره عده بسیاری از تماشاگران را جلب کرده است.

نویسنده بزرگ روسی در ترکیه نیز کاملاً معروف است. داستانهای او را در روزنامه‌های مختلف ترکی ترجمه و چاپ کرده و در مجموعه‌هایی جمع کرده و انتشار داده‌اند. بدبختانه خوانندگان ترک همیشه ترجمه‌های کامل در دسترس خود نداشته‌اند. پرفسر گوردلوسکی اظهار کرده است که بهترین نویسندگان ترک که آثار چخوف را ترجمه کرده‌اند متن روسی را بکار نبرده بلکه ترجمه‌های بیگانه و اغلب ترجمه‌های فرانسوی را بکار برده‌اند و چندین جا از متن آنرا حذف کرده‌اند. نیز جای دریغست که ترجمه‌های مترجمین گمنام روسی که تنها بقصد نفع ترجمه‌هایی کرده‌اند نیز حذف بسیار دارد. خوانندگان عرب بالعکس در دسترس خود ترجمه‌های کاملی از چخوف داشته‌اند که میخائیل نیسیم و ابراهیم جابر و انتون بالیان بعهده گرفته‌اند که در معرفت زبان روسی و ادبیات روسی دست دارند. با وجود این تهاداستانهای کوچک چخوف را بزبان تازی ترجمه کرده‌اند. داستانهای بزرگ او و درامهای او تا کنون معروف عامه تازیان نیست. امیدوار باشیم که این نقص بزرگ بزودی برطرف شود و ذخایر آثار نویسنده بزرگ روسی در دسترس روشن فکران تازی قرار بگیرد.

نفوذ چخوف منحصر باین نیست که آثار او بزبانهای شرقی ترجمه شده یا اینکه نمایشنامه‌های او را در صحنه‌های خاورزمین بازی کرده باشند یا اینکه داستانها و نمایشنامه‌های او خوانندگان و تماشاگران شرقی را محظوظ کرده باشد.

کشور شورایا اخیراً مراسم چهل سالگی مرگ نویسنده بزرگ روسی آنتون چخوف را برپا کرده است.

آ. چخوف نویسنده ملی حقیقی، کاملاً آگاه بروسیه، معرف روح روسیه و طبیعت روسیه است. وی میهن پرست کامل بوده و آینده نیکبختی را برای دیار خود پیش بینی کرده است. در ضمن چخوف مردم دوست واقعی و روانشناس حقیقی بود. افکار صمیمانه او در نظر مردم همه ملل جهان گرامی و درخور فهم بوده است. در ادبیات امروزی جهان نفوذ او فوق العاده است. در کشورهای خاورزمین که دوره تجدید فرهنگی شکفته شده است نفوذ او فوق العاده است. دسته خاورشناسان مسکو در ۲۳ ژوئیه جلسه مجللی را که بیاد نویسنده بزرگ روسی تشکیل داده و قلم موضوع «چخوف و ادبیات خاورزمین» کرده است. این موضوع را خاورشناسان شوروی در بیانات خود شرح داده‌اند: کراچکوسکی متخصص زبان تازی، گوردلوسکی Gordlevski متخصص زبان ترکی، کوراد Kourad متخصص زبان ژاپونی، یازدنوا Pa zdneeva متخصص زبان چینی در آن بحث کرده‌اند. موضوع وابسته بیک مطلب عمومی، نفوذ ادبیات روسی در خاورزمین بود که چخوف یکی از برجسته ترین نمایندگان آن بوده است. همه سخن رانان درین نکته هم‌رأی بوده‌اند که خوانندگان خاورزمین آثار چخوف را که اکثریت آنها بزبان چینی ترجمه شده است می‌شناسند و دوست میدارند. نامی ترین نویسندگان امروزی چین آنها را مستقیماً از متن روسی بزبان چینی ترجمه کرده‌اند. اندکی پس از مرگ چخوف کلیات آثار او نیز از متن روسی در ژاپون ترجمه شده است. نمایشنامه‌های چخوف را اغلب در ژاپون و چین بازی

هنر نمایی چخوف در توسعه ادبیات شرقی نفوذ مؤثری داشته است.

چخوف جزو دسته معروف نویسندگان حقیقت جوی ادبیات روسیه بوده است. شعار او حقیقت صنعتی بوده است. مانند پوشکین و گوگول و تالستوی و تورگینف و گورکی زندگی حقیقی را در آثار خود مصور کرده است. جنبه های تاریک زندگی را با شور بسیار و با صمیمیت تام آشکار ساخته است. اما هرگز بدبین نبوده است. بهترین خصال انسانی و بآینده فروزان آن ایمان داشت، مقدمه آینده را در همین زندگی میدید و میتوانست با زبردستی آنرا در آثار خود ظاهر سازد. بهترین نویسندگان حقیقت جوی شرقی که مؤسسان ادبیات دوره تجدید خاور زمین اند صنعت مهم وصف حقیقی از زندگی را عموماً از نویسندگان قدیم روسیه و مخصوصاً از چخوف فرا گرفته اند و فرا میگیرند. از آن جمله است لوسین مؤسس و بانی ادبیات سبک حقیقت جوی امروزی چین و پیروان بسیار او که پیشروان تجدید ادبی در چینند. نیز از آن جمله اند پیشوایان ادبیات جدید تازی در مصر برادران تیمور یعنی محمد تیمور مؤسس داستان نویسی زبان تازی و محمد تیمور متوفی که درام نویس هنرمندی بوده است. هر یک از این نویسندگان بزرگ راه ابتکار شخصی او را دانسته و از آن پیروی کرده اند. هر یک از آنها در آثار خود زندگی داخلی

ملت خود را با همه خواص آن وصف کرده است. اما نفوذی را که هنر نمایی چخوف در آنها داشته، جاذبه ادبیات روسی را با اندیشه های بلند اخلاقی و صنعتی آن و سنت های جالب آنرا که در آرزوی خدمت بملت خود و بجامعه بشریست همه آشکار میکنند.

کراچکوف و سکی عضو فرهنگستان در نتیجه بیانات خود خاورشناسان شوروی را که بمطالعه در فرهنگ مشرق زمین میپردازند و آنرا در میان روشنفکران شوروی انتشار میدهند دعوت کرده است که با روشنفکران خاور زمین نیز یاری کنند که با ادبیات و فرهنگ روسیه آشنا شوند.

در حقیقت فرهنگ و ادبیات روسی امروز یکی از نیرومندترین عوامل تجدید ادبی برای ملل مشرق زمینست. امیدوار باشیم که در آینده اندیشه های بلند فرهنگ روسیه نویسندگان و پیشروان تمدن خاور زمین را الهام دهد، تا اینکه مطالعه ای که پس ازین در تمدن روسیه میکنند در شکفتگی فرهنگ ملل مشرق یاری کند و همکاری فرهنگی در میان ملل اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و ملل مشرق وسیع تر شود. وثیقه صالح و آزادی و استقلال و بهره بخشی اصولی که افراد پیشرو بشر در راه آن کوشش میکنند درین نزدیکی فرهنگی و این همکاریست.

رتال جامع علوم انسانی

